

CYKL | FILMOWE SEKRETY

GRUPA WIEKOWA | SZKOŁA PODSTAWOWA, KLASY 1–3

ANALIZA PSYCHOLOGICZNA

opracowanie: Marcin Majkut

FILM | „OPERACJA MUMIA”, reż. Grethe Bøe-Waal

Operacja Mumia nie zostawia żadnych wątpliwości, że do wyjaśnienia trudnych spraw potrzeba nie tylko dobrych chęci, ale i sprytu, kreatywności, zmysłu obserwacji oraz trzeźwego osądu, wolnego od uprzedzeń i sentymentów. Każda z tych kompetencji niezwykle przyda się Tiril i Oliverowi, głównym bohaterom filmu, którzy szukają wyjaśnienia dziwnych wydarzeń w muzeum, gdzie przygotowana jest wystawa eksponatów pochodzących ze starożytnego Egiptu. Równie często polegać będą na swojej umiejętności dochodzenia do zgody i porozumienia – nawet w chwilach, gdy różnić ich będzie odmienne zdanie na temat toczących się wydarzeń, wypracują wspólne stanowisko, wzmacniając w ten sposób swoją skuteczność, ale i relację. Porywająca opowieść dla wielbicieli detektywistycznych zagadek, która podpowie, jak radzić sobie z mniejszymi i większymi wyzwaniami.

TEMATY DO OMÓWIENIA

Film stwarza okazję do omówienia z uczniami dwóch tematów:

- Klątwy i przesady a zdrowy rozsądek
- Skąd się biorą i czym są sprytne rozwiązania?

Klątwy i przesady a zdrowy rozsądek

Przygody młodych bohaterów filmu *Operacja Mumia* wprowadzają w krąg refleksji odbiorców kwestię krytycznego myślenia, którą Rada Europy wymienia jako jedną z kompetencji przyszłości. Z całą pewnością warto eksplorować z widzami przekaz wzmacniający zrozumienie tej kompetencji, zwracając ich uwagę na zdrowy rozsądek przyświecający działaniom Tiril i Olivera od początku prowadzenia śledztwa. Dotyczy ono owianej aurą tajemnicy wystawy o mumiach, naturalnie budzi więc wiele barwnych skojarzeń ze starożytnymi mitami, przesadami i klątwami. Niejeden z mniej racjonalnie nastawionych świadków wydarzeń upatrywałby wyjaśnień w zjawiskach nadprzyrodzonych, takich jak klątwa Tutenchamona. Bohaterowie filmu są dalecy od podobnego polegania na wyobraźni czy pochopnych wnioskach napędzanych strachem. Sięgają po logiczne narzędzia pracy detektywów – skupiają się na rzeczach realnych, dowodach, typują potencjalnych podejrzanych, a następnie drogą dedukcji i

analizy dochodzą do odpowiednich wyjaśnień. Okazuje się zatem, że do walki z wymagającym wrogiem najlepszą bronią są zdrowy rozsądek i trzymanie się twardych faktów.

Warto też odwołać się do siły iluzji, jaką tworzą niektórzy bohaterowie filmu, po to, żeby manipulować innymi. Oliver jest w pewnym momencie przekonany, że Bokke, czyli projektant wystawy, jako człowiek miłego usposobienia nie może być uznany za jednego z podejrzanych. Interwencja Tiril – choć bolesna, bo kończąca się kłótnią młodych detektywów – uświadamia Oliverowi, że nie wolno odrzucać kogoś jako podejrzanego tylko dlatego że sympatycznie wygląda. Można zatem wywnioskować, że ocena drugiego człowieka powinna być oparta na jego postępowaniu lub szczerze wyznawanych poglądach, a nie na podstawie wyglądu lub stwarzanych przez niego pozorów.

Pytania:

- Skąd bierze się niepokój pracowników przygotowujących wystawę w muzeum?
- Dlaczego Tiril i Oliver nie poddają się przesądom i wpływowi, jaki roztacza opowieść o kłątwie Tutenchamona?
- Jak Oliver i Tiril wyjaśniają dziwne zdarzenia w muzeum?
- Jakich narzędzi używają?

Skąd się biorą i czym są sprytnie rozwiązania?

Pod koniec filmowej przygody młodzi detektywi sprytnie opóźniają ucieczkę złodziei, używając desek z gwoździami, żeby przebić opony w kołach furgonetki przestępców. Ten pomysł przychodzi Tiril do głowy, bo wiele dni wcześniej zobaczyła, jak policjanci zatrzymali specjalną taśmą wyłożoną na drodze innego złodzieja. Spryt dziewczynki bierze zatem swój początek w czujnej obserwacji i uczeniu się od innych, jednak na tym się nie kończy. Tiril wykorzystata również swoją kreatywność, bo przecież nie miała przy sobie profesjonalnej taśmy służącej do przebijania opon, a jedynie deski z gwoździami. Składowymi sprytnych zachowań byłyby wobec tego spostrzegawczość, wyciąganie z codziennych obserwacji konstruktywnych wniosków, a także kreatywne łączenie ich z wyzwaniem, jakie przed nami stoi.

Film zwraca uwagę na jeszcze jedną ważną sferę, bez której trudno będzie nam przekraczać granice naszej sprawczości, a co za tym idzie – porywać się na rozwiązywanie trudnych spraw. Chodzi o odwagę. Mierzenie się ze strachem i brakiem pewności siebie nie jest proste, nawet dla tak rezolutnych detektywów jak Tiril i Oliver. Zobaczymy to wyraźnie w scenach przejścia po lichym mostku wiszącym wysoko nad rwącym strumieniem czy w wspomnianym podrzuceniu desek z gwoździami pod koła samochodu. Jak pokazuje przykład bohaterów *Operacji Mumia*, odwaga sprawia, że sięgamy dalej, nie polegamy jednak na eliminacji strachu, a jedynie na okiełznaniu go.

Pytania:

- Na czym polega spryt Tiril?
- Jakie inne przykłady sprytnych zachowań możemy podpatrzeć w detektywistycznych działaniach Tiril i Olivera?
- Jak młodzi detektywi dochodzą do bycia sprytnymi?
- Od kogo uczą się być sprytnymi?
- Czy Bokke jest sprytny, a jeśli tak, na czym polega jego spryt?